

ปัญห ประกอบกิจ 2550: การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และกุ้งแปรรูปของประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขา เศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนุช อังชรีกุล, M.B.A. 231 หน้า

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ ศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต และการตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและ กุ้งแปรรูปส่งออก วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของ ประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญไปยังตลาดส่งออกที่สำคัญ โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ ปรากฏ และวิเคราะห์การขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของประเทศไทยและประเทศ คู่แข่งที่สำคัญไปยังตลาดส่งออกที่สำคัญ โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

ผลการศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของประเทศไทย และคู่แข่งใน 3 ช่วงเวลาคือ ปี 2537 – 2539 ปี 2541 – 2543 และปี 2544 – 2548 เป็นช่วงก่อนและหลังการเกิด วิกฤตเศรษฐกิจของไทย และช่วงที่ไทยประสบปัญหาด้านคู่แข่ง พบว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบ โดย เปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลา แต่ในช่วงปี 2544 – 2548 ไทยมีแนวโน้มสูญเสียความได้เปรียบ โดย เปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปทั้งในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นทั้งกรณี พิจารณาทุกสินค้าที่ส่งออกและกรณีพิจารณาเฉพาะสินค้าเกษตร ด้านประเทศคู่แข่งในกรณีพิจารณาเฉพาะสินค้า เกษตร พบว่า ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีความได้เปรียบ โดย เปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลาและมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏเพิ่มขึ้น ได้แก่ ประเทศ เวียดนาม อินโดนีเซีย และอินเดีย และในตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ ประเทศเวียดนามและอินโดนีเซีย ส่วนการส่งออกกุ้ง แปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา ประเทศคู่แข่งส่วนใหญ่ได้เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในแต่ละ ช่วงเวลา และในตลาดญี่ปุ่นประเทศเวียดนามเป็นประเทศเดียวที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลาและมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏเพิ่มขึ้น ส่วนผลการศึกษาการขยายตัวของการ ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของประเทศไทยและคู่แข่ง พบว่า อัตราการขยายตัวของการส่งออกกุ้ง สดแช่เย็นแช่แข็งรวมของโลกลดลงทั้ง 2 ช่วงเวลา (ปี 2541 – 2543 และปี 2544 – 2548) ขณะที่กุ้งแปรรูปเพิ่มขึ้น ทั้ง 2 ช่วงเวลา โดยในช่วงปี 2544 – 2548 ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และกุ้งแปรรูปทั้งในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นลดลงจากปัจจัยด้านการแข่งขันที่ลดลงเป็นสำคัญ ขณะที่ ประเทศคู่แข่งส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปทั้งในตลาด สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นในช่วงเวลาเดียวกันเพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดเป็นสำคัญ ได้แก่ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม ยกเว้นการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาด สหรัฐอเมริกาของประเทศเอกวาดอร์และแคนาดา ดังนั้นภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรวางแนวทางพัฒนา ผลิตภัณฑ์กุ้ง โดยลดต้นทุนการผลิตและทำให้เกิดการเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์กุ้งมากขึ้น